

Motie behoud gedeeld eigenaarschap en gelijkwaardigheid in regionale samenwerking energietransitie

De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, bijeen op woensdag 18 juni 2025 te Eindhoven,

stelt vast

dat op 19 december 2024 de interbestuurlijke samenwerkingsagenda is vastgesteld met afspraken over het toekomstige energiesysteem door de Ministeries van KGG en VRO, de VNG, het IPO en de UvW. Netbeheer Nederland onderschrijft deze afspraken namens de netbeheerders.

dat door deze partijen uitwerking wordt gegeven aan het concreet maken van de interbestuurlijke samenwerkingsagenda (ISA);

overwegende

- dat de kracht van de regionale samenwerking (bijvoorbeeld in energieregio's) nu zit in de gezamenlijke opdracht om – samen met partners en gelijkwaardig, ieder vanuit de eigen rol – bij te dragen aan het decentrale energiesysteem, met daarbij een belangrijke rol voor maatschappelijke partners, bedrijven en inwoners (al dan niet georganiseerd);
- dat de schaal van de provincie veelal te groot en die van de gemeente te klein is voor de uitdagingen in de energietransitie;
- dat de expertise en financiële positie van gemeenten vragen om de krachten te bundelen om samen verder te komen;
- dat als hiërarchie zijn intrede doet, bestuurlijke dilemma's worden doorgeschoven naar 'hogere' schaalniveaus (conform Huis van Thorbecke) en gedeeld eigenaarschap van partijen en het nemen van verantwoordelijkheid daarmee verloren gaat;
- dat een serieuze rol in de energietransitie bestaat voor maatschappelijke partners, bedrijven en inwoners om te voorkomen dat het enkel afspraken tussen overheden worden. Juist in het decentrale energiesysteem ontstaan veel oplossingen van dit soort samenwerking tussen maatschappij, overheid en netbeheerder. Deze zien we in de dagelijkse praktijk in de regio volop ontstaan en groeien;
- dat regio's behoefte hebben aan een nieuw perspectief met doelen breder dan hernieuwbare opwek alleen. Een perspectief dat kaders en duidelijkheid geeft, bijvoorbeeld als het gaat over inzetten van rollen en bevoegdheden vanuit het huis van Thorbecke. Met voldoende ruimte voor het samenspel tussen overheid, bedrijfsleven en gemeenschappen om lokaal een eigen invulling te kiezen;

vragen het bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten uit te spreken

- dat gelijkwaardigheid, gedeeld eigenaarschap en het delen van verantwoordelijkheid uitgangspunt is in gesprekken en besluiten die genomen worden in het ISA-traject;
- dat de VNG Bestuurlijke Commissie EKEM de visie van regio's en maatschappelijke organisaties voorafgaand aan deze ISA-besluitvorming ophaalt en meeweegt in de besluitvorming.

en gaat over tot de orde van dag.

Burgemeester en Wethouder van Leiden

de waarnemend secretaris

de Burgemeester

per mandaat

Y.A. van Delft

Wethouder Energietransitie, Werk en Inkomen en Cultuur